

Natur og fysisk aktivitet i en bærekraftig fremtid

Årstema i barnehagen er «Bærekraftig fremtid». Vi valgte å fortsette med tema fra i fjor, som er så viktig for menneskeheten nå og fremtidige generasjoner. Vi erfarte at barna fikk kunnskap og gode holdninger i forhold til kildesortering, ta vare på naturen og relasjonen til barnehagens økologiske grønnsakshage. Både planlagte og spontane uteaktiviteter i naturen sprer mye glede i barnegruppen. Gaupene er oppfinnsomme etter ideer til lek uansett vær og årstid. Vi bruker mye gjenbruk og naturmaterialer til lek og forming. For eksempel kan en tømmerstokk bli til et fly i barneverden. Målet vårt er å være engasjerte voksne som tør å være lekne og frie og som skaper undring og nysgjerrighet både sammen og hos barna.

I uke 36 hadde vi "Grønn uke" i barnehagen. For å markere den hadde vi ekstra fokus på miljøtiltak med å oppfordre personalet og foreldre til å sykle eller gå til barnehagen og sortere søppel hjemme sammen med barna deres. I barnehagen plukket vi blant annet søppel på tur og snakket med barna om hvorfor vi gjør det.

Vi har lagt til rette for aktiviteter og lek som handler om krafttak for miljøet. Vi startet uken med en "Superlekedag" i barnehagen. Vi brukte gjenbruksmaterialer som yoghurtbeger og smoothiekorker som barna har samlet over lang tid og har fått eierskap til. Av materialene laget Gaupene pyntelenker som vi brukte for å pynte vårt epletre. Epletreet skinte og trakk oppmerksomhet både hos barna og voksne. Det viste seg at aktiviteten stort sett passet fint for barnegruppen. Gaupene mestret fint å tre på begerblomster, sugerør og smoothiekorker på tråden. Bruk av saks var litt utfordrende. Som tiltak hadde vi flere formingsaktiviteter med bruk av saks slik at barna fikk øve på å klippe.

Vi hadde også et prosjekt om å farge tekstiler på en gammel og miljøvennlig måte ved bruk av planter og sopp. Barna var med å plukke kongler, bark og kjuke sopp som vi kokte etterpå for å få frem fargen. Barna syntes fargen var lik kaffen. Vi farget to gamle lenestoltrekk i en lysebrun trefarge. Vannet etter farging sammen med barna kunne vi trygt helle ut i naturen slik at det ikke var noe giftige stoffer i det. Så skrudde vi to lenestoler sammen mot hverandre. Barna fikk fargelegge trekkene som ble til en båt. Båten ble brukt mye i leken. Målet vårt er å lære barna gode holdninger, bevare verdiene og vise at vi kan bruke naturen mye mer enn bare som en lekeplass. Bærekraftig fremtid handler om å kunne utnytte naturens ressurser uten å gjøre skade på den.

Grønnsakshagen

Gjennom lek og arbeidet i grønnsakshagen vår får barna kjennskap og sanseopplevelser til livet over og under jorda. De får erfaringer og kunnskap om småkryp, vekster og deres gjensidige avhengighet og betydning for naturen og bærekraftig fremtid. Barna viste sine gode kunnskaper om prosessen fra frø til grønnsak og fra planterester til ny matjord. Det blir mye glede når dagens turmål er hagen. Barna var med på å stelle den, med å vanne, luke og lage jord i kompostkassen. Det er en fin lære arena. På en leken måte får vi praktisere realfaget og trekker inn alle fagområdene. Vi har også brukt grønnsakene i samlingsstund som læringsverktøy. Barna klassifiserte grønnsakene etter form, farge og struktur.

Veien videre: I februar måned starter vi å så tomater inne. Vi lager selv vanningsystem for grønnsaker og følger hele prosessen fra frø til en fullvoksen plante, som etter hvert vil bli flyttet til drivhuset i grønnsakshagen. I grønnsakshagen skal vi ha et prosjekt slik at hver gruppe får sitt eget felt/bed som de skal ha ansvar for. Sammen med barna skal vi bestemme hvilke grønnsaker vil vi dyrke denne sesongen.

Livsmestring og helse

I starten av barnehageåret jobbet vi mye med tilhørighet og samhørighet på gruppen. Humor og gøyale leker gjorde det lettere for barna å være seg selv og leve seg inn i leken. Gjennom hele året jobber vi systematisk med å bygge og styrke gode relasjoner mellom barna. Vi jobber for at barna skal både føle seg verdifulle og lære å inkludere. I kontakt med hverandre erfarer og lærer barna å kjenne seg selv og andre. Gjennom å være med på felles aktiviteter og lek øver barna på sosiale regler som blant annet å gi plass, dele, vente på tur eller vise empati over for hverandre.

Vi hadde fine turer til Gaupeplassen. Gaupene syntes det er kjempespennende å bruke ekte snekkerverktøy. Det skapte gode samtaler i et felleskap om et felles mål. Vi jobbet med flere eventyr. Barna var med å fortelle eventyr selv, brukte konkrete og dramatiserte det. Vi hadde et prosjekt om å gjenbruke dekk fra den gamle husken. Gaupene samarbeidet med å bære det til Gaupeplassen. Det styrker samhørighet i gruppen når barna har et felles mål. Vi laget en taubane som vi fikk mye glede av. På Gaupeplassen laget vi også en vennskapshuske som har plass til flere. For å få fart på den var barna nødt til å samarbeide. For å styrke vennskapsbånd i gruppen hadde vi lagt til rette for felles aktiviteter. Blant annet på tur i nærmiljøet lekte vi "kosesisten". Leken handler om når man blir tatt så må man få en klem for å bli fri igjen. Gaupene forsto fort reglene og hadde det gøy sammen.

For å bli bedre kjent med seg selv og forstå andre hadde vi tema om følelser. Vi lekte, malte til musikken, snakket om det og satt ord på følelsene i hverdagssituasjoner. Gjennom refleksjoner om følelsen «sint» hadde barna noen fine eksempler – «Det kjennes som å ha et monster i magen». For å være mindre sint og for å gjøre monsteret så lite som mulig øvde vi å tenke vi på noe som vi er veldig glad i.

Sammen med Bjørnegruppen hadde vi en opplevelsesrik tur til Sjøholmen Barnekunsthøgskule. Barna fikk mulighet til å bli kjent med forskjellige type kunst og lage en egen skulptur. Deretter fikk barna leke og oppleve sansestimulering på «Sanse loftet». Det skapte mye glede om samhørighet slik at barna hadde egne opplevelser og felles samtalereferanser som delte mellom. For å forsterke det hengte vi bildene fra de fine øyeblikkene barna hadde på tur på veggen i trappen.

Vi fikk kjenne på den første snøen. Det var mye glede og latter. Barna akte og prøvde snøbrettet sammen. De prøvde og lærte forskjellige teknikker med å se på hverandre. Gjennom barnekultur som er kjempeviktig for barna lærer barna av hverandre på en helt spesiell måte. Det å kjenne at man er inkludert og en del av felleskapet styrker barnas psykisk helse og skaper positivt klima i gruppen.

Veien videre: Vi har jobbet med følelser, det vil vi fortsette med. Vi skal fordype oss i et nytt tema om kroppen. Vi starter med å se på oss selv. Vi vil studere hvilken farge har vi på øynene eller håret, hvorfor? Hva de forskjellige kroppsdelene heter? Barna får tegne seg selv. Vi skal gå gjennom boken «Kroppen min eier jeg» som har fine forklaringer om hva er forskjellen på en guttekropp og jentekropp og at vi kan sette grenser for kroppen vår.

Digitale verktøy og personalets digitale kompetanse

I barnehagen har vi valgt å fokusere på bruk av digitale verktøy i en pedagogisk og naturfaglig sammenheng. Teknologien i verden går raskt fremover og blir mer og mer digitalisert. Derfor er det viktig både at barna får kjennskap til digitale verktøy som er tilgjengelig i barnehagen og at vi ikke glemmer og tar vare på kulturen til våre forfedre.

Vi har brukt digitale verktøy i hverdagen i barnehagen. Det engasjerer voksne med å bruke det slik at man kan finne ut av ting som vi undrer oss over. Det skaper inspirasjon både hos barn og voksne. Barna kommer stadig vekk med noe de undrer seg over. På den måten får vi nye kunnskaper med hjelp av digitale verktøy.

Med hjelp av internett har vi funnet ut for eks. hva er navnet på forskjellige planter, insekter eller for å få nye kunnskaper om forskjellige dyr. På vei til Gaupeplassen fant vi en død padde. Vi undret oss over hvorfor det er kjent at man skal ikke ta en padde i hendene mens en vanlig frosk plukker vi lett opp. Ved hjelp av internett fant vi ut at det var den mest vanlige Nordpadde. En padde kan skille ut et giftig sekret flere steder på kroppen, særlig fra de store kjertlene bak øynene. Derfor har de få fiender. En hunnpadde kan bli opp til 12 cm stor.

På vei til grønnsakshagen vokser et valnøttre som vi følger hvordan det forandrer seg i forhold til årstidene. Barna har tatt bilder av hvordan treet så ut i sommer og høst. Vi kommer til å følge med på hva som skjer med det nå i vinter og våren etter vert. Vi vil henge bildene på veggen og synliggjør hele prosessen for barna.

I samarbeid med foreldre har vi fått en fuglekasse som har et kamera inne, slik at vi kan følge med på fugleliv inni fuglekassen. I juni hengte vi opp fuglekassen på ytterveggen til barnehagen som ble koblet til en skjerm på lekerommet.

Sammen med barna fulgte vi med på livet i fuglekassen. Det var stille ganske lenge.

Etter hvert fikk vi endelig se at et par gråspurver som flyttet inn. Med hjelp av digitale verktøy kunne vi sammen med barna få innsyn og få nye kunnskaper om naturen og fuglelivet. I redet til fuglene fikk vi se en plastbandasje, som fuglene hadde funnet ute. Dette ga oss et innspill for refleksjoner og bevis på hvor viktig er å plukke og kaste søppel riktig sted.

Veien videre: Vi vil fortsette med å bruke aktivt digitale verktøy i barnehagen sammen med barna både for inspirasjon, som kilde til å hente mer kunnskaper og som arbeidsverktøy. Vi vil følge med på hva som skjer i fuglekassen i tiden fremover. Hele barnehagen gleder seg til når gråspurvene får egg. Det blir spennende å følge med. Vi bevist valgte å fordype oss og få mer kunnskap om gråspurven.

